

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
PS-VI.431.1.12.2023.ICH

Olsztyn, 11 kwietnia 2023r.

Szanowna Pani
Zofia Grzonkowska-Mocny
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Grodzicznie
13-324 Grodziczno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko–Mazurskiego nr FK-IV.0030.216.2023 z dnia 1 marca 2023 roku, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Izabela Chowańska – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym
  2. Stella Maścianica – główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 8 marca 2023 r. i zakończono w dniu 10 marca 2023 r. Przedmiotem kontroli objęto planowanie i prowadzenie pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny, w świetle przepisów:
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2022, poz. 447 ze zm.), zwanej dalej ustawą o wripisz,
  - ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1329 ze zm.), zwanej dalej ustawą „Za życiem”.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. GOPS/Ośrodek/kontrolowana Jednostka – co oznacza Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie,
2. Kierownik/Kierownik GOPS/Kierownik kontrolowanej Jednostki – co oznacza Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie – panią Zofię Grzonkowską-Mocny,
3. Regulamin – co oznacza Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie,
4. asystent – co oznacza asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zatrudnionego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzicznie,
5. plan/plan pracy – co oznacza plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o wripisz,
6. ocena – co oznacza okresową ocenę sytuacji rodziny, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wripisz,

7. wykaz/wykaz rodzin – co oznacza wykaz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w okresie objętym kontrolą, sporządzony przez Jednostkę.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia jej zakończenia, fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym przez Ośrodek. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Zofii Grzonkowskiej - Mocny – Kierownika GOPS w Grodzicznie. Kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Jednostce dokumentacji merytorycznej, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez Kierownika oraz asystenta rodziny.

Działalność Ośrodka w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

USTALENIA KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych kontrolowanej Jednostki

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie w okresie objętym kontrolą działał m.in. w oparciu o *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie*, przyjęty Zarządzeniem Nr 2/2021 z dnia 20 stycznia 2021 r., zmieniony Zarządzeniem Nr 2/2022 z dnia 10 stycznia 2022 r., Zarządzeniem Nr 27/2022 z dnia 30 września 2022 r. oraz Zarządzeniem Nr 16/2022 z dnia 27 maja 2022 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie **/akta kontroli str. 1-50/.**

Analiza Regulaminu wykazała, iż w rozdziale IV § 9 ust. 4 zawarto zadania, które winien realizować asystent, zgodnie z przepisami ustawy o wsp. Kierownicy zwrócili uwagę na brak w zakresie czynności asystenta rodziny zadania związanego z monitorowaniem funkcjonowania rodziny po zakończeniu z nią współpracy. Kierownik kontrolowanej Jednostki, w czasie trwania czynności kontrolnych, przedstawił kontrolującemu *Zarządzenie nr 4/2023 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie z dnia 9 marca 2023 roku w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 27 maja 2022 r. – stanowiące akta kontroli str. 51.* Zarządzeniem tym w Rozdziale IV Regulaminu, § 9 w ust. 4 zakres czynności asystenta rodziny uzupełniono o monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu z nią współpracy. W związku z faktem, iż Kierownik kontrolowanej Jednostki w trakcie trwania czynności kontrolnych uzupełnił dokumentację, odstąpiono od wydania zalecenia pokontrolnego.

Ustalono, że w Ośrodku nie wprowadzono odrębnych zarządzeń dotyczących realizacji zadań przez asystenta oraz rodzaju dokumentacji jaką winien prowadzić.

2. Tryb przydzielania asystenta rodziny

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku do realizacji zadań z zakresu planowania i prowadzenia pracy z rodziną, na podstawie umowy o pracę, zatrudniano dwóch asystentów rodziny.

Pierwszy z asystentów, zatrudniony był w Ośrodku w okresie od 1.09.2018 r. do 31.05.2022 r. Stwierdzono, że osoba ta posiadała odpowiednie kwalifikacje określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które zostały zweryfikowane

podczas kontroli GOPS przeprowadzonej przez organ kontroli w dniach 17-19 czerwca 2019 roku.

Analiza kwalifikacji drugiego z asystentów rodziny zatrudnionego na 3/4 etatu od 1.08.2022 r. wykazała, iż także posiadał on odpowiednie wykształcenie do zajmowania tego stanowiska, określone w art. 12 ust.1 pkt 1a ustawy o wrispz. W jego aktach osobowych znajdowały się również oświadczenia potwierdzające spełnianie przez niego warunków, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt. 2-4 ustawy o wrispz.

W okresie objętym kontrolą asystent rodziny podnosił swoje kwalifikacje min. Poprzez udział w szkoleniach:

- *Asystentura rodziny, jako jedna z form wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Aktualne wyzwania i trudności w pracy asystenta rodziny,*
- *Profesjonalizacja pracy asystenta rodziny. Asystent rodziny – organizacja stanowiska pracy, dokumentacja, plany pracy z rodziną, oceny okresowe /akta kontroli str. 52/.*

Kierownik Ośrodka w pisemnym oświadczeniu, stanowiącym **akta kontroli str. 53**, poinformował, iż w okresie objętym kontrolą przeciwko asystentowi rodziny nie toczyło się żadne postępowanie karne o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego. Kierownika kontrolowanej Jednostki pouczone również o konieczności weryfikacji czy asystent nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, do czego obligują przepisy art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy wrispz. Obowiązek ten należy wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie zmian do ustawy wrispz, tj. od 01.02.2023 r., zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022, poz. 2140).

Kierownik Ośrodka w pisemnym oświadczeniu wskazał, iż zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o wrispz, praca asystenta rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie Gminy **/akta kontroli str. 54/**. Ponadto, asystent nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Gminę, do czego obliguje art. 17 ust. 4 ustawy o wrispz, **/akta kontroli str. 55/**, a wynagrodzenie za jego pracę w okresie objętym kontrolą w całości finansowane było z budżetu Gminy **/akta kontroli 56/**.

W badanym okresie asystent rodziny współpracował łącznie z 15 rodzinami – wykaz rodzin stanowi **akta kontroli str. 57-60**. Żadna z rodzin nie współpracowała z asystentem na mocy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, gdyż żadna rodzina nie wniosowała o takie wsparcie **/akta kontroli str. 61/**. Limit środowisk współpracujących z 1 asystentem rodziny, o którym mowa w art. 15 ust. 4 ustawy o wrispz, nie został przekroczony (na dzień kontroli praca prowadzona była z 7 rodzinami). Ponadto ustalono, iż w 6 przypadkach przydzielono asystenta rodziny na mocy postanowienia sądu, zobowiązującego rodzinę do współpracy z nim. W okresie objętym kontrolą asystent wspierał 4 rodziny, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej **/akta kontroli str. 57-60/**.

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS, stanowiących **akta kontroli str. 62** wynika, że w badanym okresie w pieczy zastępczej przebywało 8 dzieci z 6 rodzin. Ustalono, iż w dacie kontroli asystent współpracował z 3 rodzinami, w tym z 1, pod której opiekę powróciło 1 dziecko i z 1, w której trwała praca w kierunku powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Asystent nie współpracował natomiast z 3 rodzinami, z których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej. Związane to było m.in. z odmową współpracy przez rodzinę i brakiem

zobowiązania rodziny przez sąd (1 rodzina), umieszczeniem dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej ze względu na śmierć obojga rodziców (1 przypadek) oraz umieszczeniem dzieci u rodzeństwa stanowiącego rodzinę zastępczą (1 przypadek).

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy dokumentacji 8 rodzin objętych asystą (umieszczonych w wykazie pod poz. 1, 2, 3, 6, 7, 10, 11 i 14) w tym:

- 3 rodzin, w których praca asystenta trwała nadal, rodziny do współpracy z asystentem zostały zobligowane przez sąd a dziecko jednej z nich przebywało w pieczy zastępczej,
- 5 rodzin, z którymi zakończono współpracę, w tym z 4 ze względu na osiągnięcie celów (w 1 powrót dziecka do rodziny) i 1 ze względu na zmianę miejsca zamieszkania, 2 z nich były do współpracy z asystentem zobligowane przez sąd.

W każdym badanym przypadku, w którym w rodzinie występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, zgodnie z zapisami art. 11 ust. 1 ustawy o wripisz, pracownicy socjalni Ośrodka, po powzięciu informacji o takiej rodzinie, przeprowadzali wywiad środowiskowy, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej. Ustalono, iż informacje o rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pozyskiwano m.in. od pracowników socjalnych zatrudnionych w GOPS.

3. Praca z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny

Ustalono, że w przypadkach, kiedy z analizy sytuacji rodziny wynikała konieczność przydzielenia rodzinie asystenta, pracownik socjalny, przeprowadzający wywiad środowiskowy, przygotowywał pisemny wniosek do Kierownika GOPS z prośbą o przydzielenie rodzinie asystenta, opisując sytuację rodziny. Na ww. dokumencie Kierownik zawierał adnotację „*przydzielam asystenta rodziny*”, która opatrzona była datą i jego podpisem.

We wszystkich poddanych analizie teczkach rodzin znajdowały się *Zgody na podjęcie współpracy rodziny z asystentem*, które podpisywane były przez asystenta rodziny oraz rodzinę. Powyższe wskazuje, iż praca z rodziną była prowadzona zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o wripisz.

W badanych przypadkach dokonano analizy realizowanych przez asystenta działań pod kątem:

a) opracowania planu pracy z rodziną i jego realizacji

Podstawę do stworzenia planu pracy z rodziną, poza wywiadem środowiskowym i wnioskiem pracownika socjalnego, stanowiła „*Diagnoza sytuacji rodziny*”, w której w formie tabelarycznej ujmowano m.in. skład rodziny, jej sytuację materialną, zdrowotną, mieszkaniową, zawodową, rolę jaką pełni każdy członek, relacje między członkami rodziny.

Następnie opracowywano plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o wripisz, zawierający m.in.

- dane członków rodziny,
- dane asystenta rodziny,
- datę sporządzenia,
- cel główny pracy z rodziną,
- działania skierowane do poszczególnych członków rodziny w formie tabelarycznej, np. *działania skierowane do rodziców, działania skierowane do dzieci i działania skierowane do całej rodziny*. Tabele te zawierały cele szczegółowe, planowane działania, terminy

wykonania, wskazanie osób odpowiedzialnych za wykonanie oraz przewidywane efekty działań,

- podpisy asystenta, członków rodziny oraz pracownika socjalnego **/akta kontroli str. 63-64/**.

Ustalono, że plany pracy z rodziną aktualizowane były w zależności od zmieniającej się sytuacji rodziny, zazwyczaj co kilka miesięcy.

Stwierdzono, że w przypadkach rodzin umieszczonych w wykazie pod poz. 3, 11 i 14, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej, na planach pracy z rodziną nie zawarto informacji świadczącej, iż opracowano je we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz skoordynowano z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wripsz **/akta kontroli str. 65-66/**. Zapytana o przyczyny braku dokumentowania przez asystenta rodziny obowiązku wynikającego z art. 15 ust 1 pkt 2 ustawy o wripsz **/akta kontroli str. 67-69/**, Kierownik kontrolowanej Jednostki wskazała, iż „... w przypadku rodziny (umieszczonej w Wykazie pod numerem 14) plan pomocy dziecku przesłany został przez PCPR w Nowym Mieście Lubawskim i po podpisaniu przez pracownika socjalnego został przesłany do ww. placówki. Rodzina nie była wówczas objęta wsparciem asystenta rodziny. W sierpniu 2022 r. do rodziny wprowadzony został asystent. We wrześniu i grudniu 2022 roku asystent rodziny telefonicznie uzgadniał z koordynatorem pieczy zastępczej zapisy planów pracy z rodziną na podstawie posiadanego planu pomocy dziecku. Plan pracy z rodziną przesłany został do PCPR. (...) Dnia 3.11.2022 r. asystent rodziny uczestniczył w posiedzeniu zorganizowanym przez PCPR dotyczącym okresowej oceny rodziny biologicznej i zastępczej. Z przeprowadzanych rozmów dotyczących tworzenia planów nie zamieszczano adnotacji na planach pracy z rodziną **/akta kontroli str. 68 i 70/**. W przypadku rodziny umieszczonej w Wykazie pod numerem 11, Kierownik kontrolowanej Jednostki wyjaśnił, iż „...w sierpniu 2022 r. do rodziny wprowadzono asystenta rodziny. We wrześniu, październiku i grudniu 2022 r. asystent telefonicznie konsultował z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej zapisy planów pracy z rodziną i kolejnej karty modyfikacyjnej planu pomocy dziecku. Plan pracy z rodziną przesłany został do PCPR w Braniewie. (...) Bezpośrednie spotkania w PCPR były niemożliwe z uwagi na odległość. Z przeprowadzanych rozmów dotyczących tworzenia planów nie zamieszczano adnotacji na planach pracy z rodziną **/akta kontroli str. 68/**. W rodzinie (umieszczonej w Wykazie pod numerem 11 i 14/ plan pomocy dziecku przesłany został przez PCPR i po podpisaniu przez pracownika socjalnego wraz z planem pracy z rodziną przesłany został do placówki. Powyższe dokumenty znajdowały się w teczce rodzinnej pracownika socjalnego z uwagi na to, iż w ww. rodzinami nie była podjęta jeszcze współpraca przez asystenta rodziny” **/akta kontroli str. 68-69/**. Kontrolującym przedstawiono dokumentację świadcząca o współpracy i wymianie informacji pomiędzy kontrolowaną Jednostką a podmiotami pieczy zastępczej, która była w posiadaniu pracownika socjalnego. Nadmienić należy, iż z obydwoma rodzinami zakończono współpracę - z jedną ze względu na zmianę miejsce zamieszkania, zaś z drugą ze względu na osiągnięcie zamierzonych celów – tj. powrót dziecka z pieczy zastępczej do domu rodzinnego.

Natomiast w rodzinie widniejącej w Wykazie pod numerem 3, z wyjaśnień Kierownika kontrolowanej Jednostki wynika, iż „...plan pomocy dziecku przysłany został przez PCPR w Iławie i po podpisaniu przez pracownika socjalnego wraz z planem pracy z rodziną przesłany został do ww. placówki w czerwcu 2022 r. Powyższe dokumenty znajdowały się w teczce rodzinnej pracownika socjalnego z uwagi na brak asystenta rodziny **/akta kontroli str. 68/**.

Kontrolującym przedstawiono dokumentację świadczącą o współpracy i wymianie informacji pomiędzy kontrolowaną Jednostką a PCPR w Ławie, która była w posiadaniu pracownika socjalnego. W dokumentacji znajdowały się kopie planów pomocy dziecku, notatki dotyczące funkcjonowania rodziny dzieci i plany pracy z rodziną oraz notatki z wizyt w środowisku podpisane przez pracownika socjalnego, który w czasie braku zatrudnienia asystenta rodziny współpracował z rodzinami **/akta kontroli str. 71-79/**. Kontrolującym przedstawiono również *Zapotrzebowanie i nabór na stanowisko Asystent rodziny w 2022 roku* **/akta kontroli str. 80/**, z którego wynika, iż od kwietnia do lipca 2022 roku poszukiwano kandydata na asystenta rodziny. Zespół kontrolujących przyjął wyjaśnienia w powyższej sprawie oraz biorąc pod uwagę brak asystenta rodziny przez kilka miesięcy w badanym okresie, przedstawienie dokumentacji świadczącej o koordynacji planów pracy z rodziną z planami pomocy dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej oraz fakt, iż opisane wyżej sytuacje nie spowodowały negatywnych skutków, odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych. Jednakże w ramach instruktażu Kierownikowi kontrolowanej Jednostki zwrócono uwagę na konieczność dokumentowania faktu sporządzania planów pracy z rodziną we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz koordynacji planów pracy z rodziną z planami pomocy dziecku.

Na podstawie analizy dokumentacji prowadzonej przez asystenta rodziny, zespół inspektorów stwierdził, iż asystent właściwie planował pracę z rodziną. Działania określone były adekwatnie do potrzeb rodziny i występujących w niej trudności opiekuńczo-wychowawczych. Ustalono, że jego praca z rodzinami polegała m.in. na:

- pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- konsultacjach i rozmowach mających na celu poprawę wzajemnych stosunków między rodzicami a dziećmi,
- motywowaniu członków rodziny do wspólnego spędzania czasu wolnego,
- motywowaniu rodziców do udziału w warsztatach mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych, przekazywanie ofert szkoleniowych,
- motywowaniu dzieci podopiecznych do systematycznej nauki i regularnego uczęszczania do szkoły, a rodziców do monitorowania ich sytuacji szkolnej i współpracy ze szkołą,
- motywowaniu rodziców do utrzymywania abstynencji od alkoholu, uczestniczenia w terapii leczenia uzależnień,
- udzielaniu wsparcia emocjonalnego, wskazywaniu miejsc, w których można uzyskać pomoc,
- wdrażaniu do prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, utrzymania porządku w mieszkaniu i przeprowadzaniu treningu budżetowego,
- motywowaniu do poszukiwania i podjęcia pracy zarobkowej.

b) dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny

Kontrolujący ustalili, że *Ocena sytuacji rodziny* zawierała dane asystenta i członków rodziny, okres podlegający ocenie, datę sporządzenia, a także:

- opis sytuacji rodziny,
- problemy występujące w rodzinie,
- cel główny i cele szczegółowe oraz efekty działań,
- opis współpracy z asystentem rodziny,

- opis podjętych działań i postępów rodziny,
- wnioski i uwagi.

Oceny, które poddano analizie, w myśl art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy o wripisz, przekazywane były Kierownikowi, który fakt zapoznania się z nimi potwierdzał własnoręcznym podpisem **/akta kontroli str. 81-82/**.

W myśl art. 15 ust.1 pkt 15 ustawy o wripisz asystenci rodziny winni dokonywać okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku. Z analizy wykazu, stanowiącego **akta kontroli str. 57-60**, wynika, iż w przypadku rodzin objętych asystą, ujętych w wykazie pod poz. 3, 4 i 5, termin ten został przekroczony. Ustalono, iż ostatnią ocenę przeprowadzono 31.12.2022 r., a poprzedzającą 15.05.2022 r. **/akta kontroli str. 58/**. Kierownik kontrolowanej Jednostki poinformował, iż powyższa sytuacja miała miejsce z powodu braku asystenta rodziny, wejście w środowiska rodzin nowego asystenta od sierpnia i sporządzenia oceny sytuacji rodziny po jej rozpoznaniu. Nadmienić należy, że w przypadkach rodzin wykazanych pod nr. 11 i 14 w Wykazie, ocena była dokonywana w krótszych odstępach czasowych, w zależności od zmian w sytuacji rodziny. Ocena służyła bowiem m.in. podsumowaniu podjętych działań oraz osiągniętych efektów, uwzględniały zmiany w kierunkach działań w celu pokonania w rodzinie trudnej sytuacji.

W przypadku zakończenia współpracy z rodziną asystent rodziny sporządzał ocenę, w której w punkcie dotyczącym wniosków i uwag zawierał podsumowanie oraz uwagi dotyczące dalszego postępowania wobec rodziny, tj. okres objęcia jej monitoringiem. Ww. dokument opatrzony był podpisem asystenta rodziny oraz Kierownika **/akta kontroli str. 83-86/**. W przypadkach, kiedy rodzina do współpracy z asystentem była zobowiązana przez sąd, do sądu występowano uprzednio z „*Wnioskiem o zakończenie objęcia wsparciem asystenta rodziny*” zawierającym uzasadnienie **/akta kontroli str. 87/**.

c) współpraca z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji oraz informacji przekazanych przez Kierownika **/akta kontroli str. 88-92/** ustalono, iż asystent, stosownie do zapisów art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy o wripisz, podejmując działania zmierzające do poprawy sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, współpracował z jednostkami administracji samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w pracy na rzecz dziecka i rodziny, w tym m.in.:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim i Braniewie – współpraca z koordynatorem, wymiana informacji na temat rodziny,
- Rodzinnym Domem Dziecka w Gwieździnach – w zakresie skoordynowania planów pracy z rodziną z planami pomocy dziecku, konsultacje telefoniczne w sprawie ustalenia terminów urlopowania,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Nowym Mieście Lubawskim – pomoc w ustalaniu wizyt w celu dokonywania diagnoz dzieci,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Nowym Mieście Lubawskim – sporządzanie opinii nt. podopiecznych, wymiana informacji z kuratorami, wspólne ustalanie działań mogących poprawić sytuację rodziny,
- Sądem Rejonowym w Nowym Mieście Lubawskim – w zakresie przygotowywania dokumentacji dotyczącej przywrócenia władzy rodzicielskiej oraz spraw bieżących rodziny, sporządzania opinii o rodzinach,

- Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy GOPS - uczestnictw w posiedzeniach grup roboczych, sporządzanie notatek urzędowych na okoliczność wizyt w środowisku, ustalanie i udzielanie pomocy w przewyżczeniu problemów rodzin,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Nowym Mieście Lubawskim – w zakresie ustalania aktualnych ofert pracy, wspieraniu podopiecznych w poszukiwaniu i podejmowaniu i utrzymaniu zatrudnienia,
- placówkami służby zdrowia – w zakresie umawiania wizyt lekarskich, pozyskiwania informacji na temat stanu zdrowia podopiecznych i wdrażania zaleceń lekarskich, pomoc w uzupełnieniu dokumentacji medycznej, towarzyszenie w wizytach,
- Komendą Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim – kontakt w sprawach podopiecznych, ustalanie i podejmowanie działań pomocowych i interwencji w momencie zaistniałego problemu w rodzinie,
- Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – konsultacje dotyczące podopiecznych,
- szkołami – wymiana spostrzeżeń nt. uczniów, pozyskiwanie informacji o dzieciach,
- punktem nieodpłatnej pomocy prawnej – umawianie członków rodzin na wizyty i towarzyszenie im podczas tych wizyt.

Zespołowi kontrolujących przedłożono informacje o uczestnictwie asystenta rodziny w grupach roboczych w przypadku 2 rodzin, z którymi współpracował w badanym okresie **/akta kontroli str. 60/**. Analiza dokumentacji przedłożonej kontrolującym wykazała, iż asystent sporządzał na potrzeby grupy roboczej notatki dotyczące jego współpracy, a fakt udziału każdorazowo odnotowywał w *dzienniku pracy asystenta* **/akta kontroli str. 93-96/**. Analiza dokumentacji dotyczącej współpracy asystenta rodziny z grupą roboczą, w ocenie kontrolujących stanowi potwierdzenie realizacji przez niego zadania ujętego w art. 15 ust. 1 pkt 19 ustawy o wripisz.

d) Monitorowania sytuacji rodziny po zakończeniu z nią współpracy

W sytuacji, gdy zasadne było zakończenie pracy z rodziną asystent wraz z pracownikiem socjalnym (a w okresie braku asystenta – sam pracownik socjalny) składali pisemny „*Wniosek do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie o zakończenie objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny*” wraz z uzasadnieniem **/akta kontroli str. 97-98/**. W badanym okresie asystent zakończył współpracę z 7 rodzinami **/akta kontroli str. 57-60/**. Przyczyny zakończenia współpracy to:

- osiągnięcie założonych celów (5 przypadków),
- zmiana miejsca zamieszkania rodziny (2 przypadki).

Zgodnie z art. 15 ust 1 pkt 16 ustawy o wripisz asystent rodziny winien monitorować jej funkcjonowanie po zakończeniu z nią współpracy. Z analizy przedłożonej kontrolującym dokumentacji wynika, iż monitoring prowadzono przeważnie przez okres 3 miesięcy. W ramach monitoringu asystent rodziny (a w okresie braku asystenta – sam pracownik socjalny) udawał się na wizyty w miejsce zamieszkania rodziny w celu ustalenia jej aktualnej sytuacji, pozyskiwał informacje od pedagoga szkolnego, dzielnicowego, pracownika socjalnego. Z podjętych czynności sporządzał notatki służbowe **/akta kontroli str. 99-101/**. Powyższe znalazło potwierdzenie w dokumentacji rodzin poddanej kontroli.

4. Uwagi i wnioski

Mając na uwadze ustalenia kontroli wnioskować można, że asystent rodziny udzielał rodzinom wsparcia adekwatnie do rozpoznanych potrzeb. W celu uzyskania jak najlepszych efektów wykorzystywał w swojej pracy różne metody, służące poprawie sytuacji rodzin przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto aktywnie współpracował z innymi podmiotami realizującymi pracę na rzecz dziecka i rodziny, kontaktując się z ich przedstawicielami. Asystent rodziny podejmował wiele działań opierając się na zasobach zarówno własnych, jak i rodziny, a także instytucji wspierających rodzinę.

Na podkreślenie zasługuje również fakt, iż w okresie braku zatrudnienia asystenta rodziny, rodzinom z terenu Gminy Grodziczno przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniono wszechstronne wsparcie.

5. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, których część znalazła obiektywne wyjaśnienie, część została usunięta w toku kontroli oraz które nie przyniosły negatywnych skutków w funkcjonowaniu rodzin, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r. poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477).

**Z up. Wojewody
Warmińsko-Mazurskiego
Urszula Jędrychowska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej**

**Izabela Chowańska – główny specjalista
Stella Maścianica – główny specjalista**